V-3681/5
(1939)

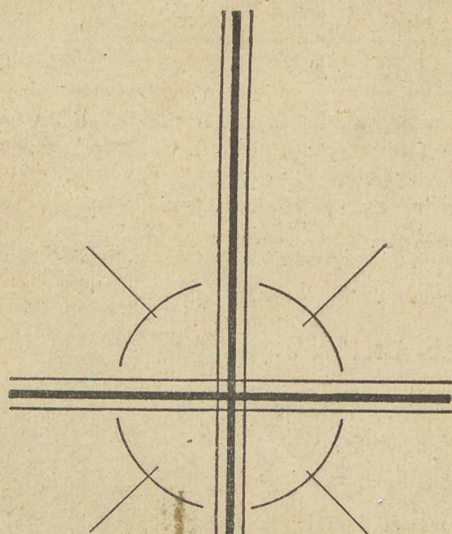

GŁOS AKCJI KATOLICKIEJ

Rok V. LWÓW, STYCZEŃ 1939. Nr. 1.

Głos Akcji Katolickiej

OFICJALNY OKÓLNIK ORGANIZACYJNY AKCJI KATOLICKIEJ ARCHIDIECEZJI LWOWSKIEJ OB. ŁAC.

Adres Redakcji i Administracji: **Lwów, ul. Fredry 3, II p.** Tel. 290.26.
PKO. nr. 505.142 (konto Arch. Instytutu Akcji Katolickiej). Konto przekazów rozrachunkowych: Lwów 1, nr. 212.
Prenumerata roczna 1 zł. 50 gr.

TREŚĆ nr. 1/39:

Każdy Zarząd Parafialnej Akcji Katolickiej Każdy Oddział Kat. Stow. Mężów, Kobiet, Młodzieży Męskiej i Żeńskiej prenumeruje dla siebie obowiązkowo „Głos Akcji Katolickiej".

PAMIĘTAJMY O ODNOWIENIU PRENUMERATY!

„Poznanie i wykonanie uchwał I. Synodu Plenarnego szczytnym posłannictwem polskiego katolicyzmu!"

„W katolickiej Polsce — katolicka prasa!"
„Budujmy prasę katolicką!"

ZA POZWOLENIEM WŁADZY DUCHOWNEJ

Wydawca: Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej.

Redaktor Ks. Andrzej Gromadzki, sekretarz A. I. A. K.

Z drukarni Tow. „Biblioteka Religijna" Lwów, ul. Zygmuntowska 4.

ROK V. LWÓW, STYCZEŃ 1939. Nr. 1.

GŁOS AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI LWOWSKIEJ

Nuncjusz Apostolski Gościem Akcji Katolickiej we Lwowie

Lwów, miasto zawsze wierne dla Polski i Kościoła Katolickiego, gościł w swych murach Przedstawiciela Stolicy Apostolskiej, J. E. Ks. Arcybiskupa Filipa Cortesi'ego, Nuncjusza Apostolskiego z Warszawy.

Najdostojniejszy Gość przyjechał do Lwowa w towarzystwie Ks. Prałata Dra Alfreda Pacini'ego, Radcy Nuncjatury, dnia 12 grudnia 1938 w nocy. Na dworcu oczekiwali Najprzew. Księdza Nuncjusza: J. E. Ks. Arcybiskup Metropolita Dr Bolesław Twardowski, J. E. Ks. Biskup Dr Eugeniusz Baziak oraz przedstawiciele Akcji Katolickiej z P. Gen. Dzierżanowskim, Prezesem Arch. Instytutu na czele. J. E. Ks. Nuncjusz udał się do klasztoru OO. Dominikanów, gdzie zamieszkał.

Następnego dnia rano o godz. 8 udał się J. E. Ks. Nuncjusz do Bazyliki Metropolitalnej. Po Mszy św. zwiedził Ks. Nuncjusz katedrę ob. łać. i pomodlił się u grobu błog. Jakuba Strepy, Arcybiskupa Lwowskiego. Po południu odwiedził J. E. Ks. Nuncjusz Apostolski naszego Arcypasterza J. E. Ks. Arcybiskupa Metropolitę Twardowskiego.

Interesując się bardzo żywo rozwojem Akcji Katolickiej w naszej archidiecezji, udał się J. E. Ks. Nuncjusz razem z naszym Najdostojniejszym Arcypasterzem do Domu przy ul. Fredry 3, gdzie został powitany przez J. E. Ks. Biskupa Baziaka jako Asystenta Kościelnego w obecności przedstawicieli diecezjalnych central Akcji Katolickiej.

J. E. Nuncjsz Apostolski w dłuższym przemówieniu (wygłoszonym w języku włoskim a tłumaczonym przez Ks. Sekr. Gumola) wyraził radość z rozwoju Akcji Katolickiej w naszej archidiecezji, zachęcał do dalszej wytrwałej pracy w szeregach tej organizacji, tak bardzo drogiej dla Ojca św. Piusa XI i udzielił tak władzom jak i wszystkim członkom Akcji Katolickiej Błogosławieństwa Apostolskiego.

J. E. Ks. Arcybiskup Cortesi zwiedził następnie biura Instytutu A. K., Kat. Stow. Kobiet, Katolickiego Stow. Młodzieży Żeńskiej i Męskiej, witany wszędzie z najgłębszą czcią przez członków Zarządu.

Z Domu Akcji Katolickiej udał się J. E. Nuncjusz Apostolski do domu przy ul. Łozińskiego 6, gdzie zwiedził Instytut Wyższej Kultury Religijnej i biuro Katol. Stowarzyszenia Mężów, *przyglądając się z wielkim uznaniem wynikom pracy, rozwijanej w lwowskiej archidiecezji ob. łać. w myśl wskazań i zarządzeń Stolicy Apostolskiej pod kierownictwem naszych Najdostojniejszych Arcypasterzy: J. E. Ks. Metropolity Twardowskiego i J. E. Ks. Biskupa Baziaka.*

Zaszczytne odwiedziny Najdostojniejszego Przedstawiciela Stolicy Apostolskiej naszych central we Lwowie niech będą dla wszystkich członków Akcji Katolickiej zachętą do jak najgorliwszej pracy apostolskiej około budowania Królestwa Bożego w naszej Ojczyźnie.

Poznajmy uchwały Synodu!

Co mówią uchwały I. Synodu Plenarnego.

Przed odczytaniem pogadanki było by rzeczą pożądaną podać w kilku słowach treść poprzednich [1]), uwzględniając w pierwszym rzędzie następujące pytania:

1. Co to jest Synod?
2. Jak powstają uchwały Synodów Plenarnych?
3. Skąd płynie moc obowiązująca uchwał Synodu Plenarnego?
4. Jak brzmi I. uchwała Polskiego Synodu Plenarnego?

Po zapoznaniu się z najogólniejszymi wiadomościami o Synodach Plenarnych i mocy obowiązującej I Polskiego Synodu Plenarne-

[1]) Zob. „Głos A. K.“ nr 11, str. 266 i nr 12. str. 290.

go, przejdźmy z kolei do krótkiego omówienia jego treści. Nie możemy oczywiście podać i krótko nawet omówić wszystkich uchwał synodalnych, najpierw dlatego, że nie mamy na to miejsca ani czasu, po wtóre, ponieważ znaczna ich część nie odnosi się do nas świeckich katolików. Czytaliśmy w numerze listopadowym „Głosu A. K.", że Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej, wypracowując tegoroczny program pracy, podzielił uchwały synodalne, które odnoszą się do świeckich na 10 części. Zaznajomimy się więc z nimi dokładnie, gdy pod mianem miesięcznych haseł zostaną omówione w ciągu naszego roku w „Głosie A. K.". Dzisiaj chodzi nam tylko o to, byśmy zyskali całkiem ogólny obraz uchwał synodalnych. Uzupełnimy bowiem nasze wiadomości o pierwszym Synodzie Plenarnym i to ułatwi nam później orientację w poszczególnych kwestiach.

Zaznaczmy przede wszystkim na wstępie, że uchwał Synodu Plenarnego jest 151, spośród nich wiele zawiera po kilka paragrafów. Olbrzymia praca, niby wielki kodeks prawny, którego każdy punkt musiał być głęboko przemyślany, dokładnie opracowany i jasno sformułowany. Ale nie wszystkie uchwały, jak wspomnieliśmy, odnoszą się do świeckich, przeciwnie, jak powiedział Episkopat w orędziu do uchwał Synodu, najważniejsza ich część została wydana do kapłanów. 69 uchwał odnosi się bezpośrednio, znaczna liczba reszty pośrednio do duchowieństwa. Nas uchwały te oczywiście nie dotyczą, już bowiem z tymi które nas obchodzą, będziemy mieli dość pracy i wysiłku, by się z nimi dokładnie zapoznać i do nich należycie dostosować.

Z tych nazwijmy na pierwszym miejscu uchwały o Akcji Katolickiej, które w liczbie 6-ciu tworzą osobny rozdział. Przyjdzie czas, gdy zatrzymamy się na nich dłużej i rozważymy je gruntownie, zapamiętajmy sobie na razie, że w jednej z nich Synod wzywa wiernych, by wstępowali w szeregi Akcji Katolickiej, by w niej wytrwale pogłębiali swą religijność i byli dla innych przykładem życia katolickiego, w innej napomina zrzeszenia A. K., ażeby rządziły się duchem braterskiej solidarności w stosunku do władz A. K. i innych organizacji katolickich.

Osobny rozdział, obejmujący 10 uchwał z wieloma paragrafami, poświęcony jest specjalnie katolikom świeckim. Jest w nim mowa o wszystkim, co składać się powinno na prawdziwie katolickie życie Polaka. Jest mowa o odważnym wyznawaniu wiary w życiu prywatnym i publicznym, o uzupełnianiu znajomości prawd wiary o pielęgnowaniu nadprzyrodzonego życia łaski i o środkach, które do tego celu prowadzą. Dalsze uchwały napominają nas, byśmy łączyli się w zrzeszeniach, opartych na nauce Chrystusowej i unikali oraz nie popierali organizacji Kościołowi wrogich i obojętnych. Katolik ma się wystrzegać komunizmu i zwalczać jego zgubną propagandę oraz bronić etyki chrześcijańskiej, a przeciwstawiać się etyce sprzecznej z prawem Bożym. Specjalną troską ma otoczyć małżeństwo i ro-

dzinę, zwalczając zasady i prądy, które sprzeciwiają się katolickim pojęciom małżeństwa i rodziny. Sześć obszernych i treściwych uchwał tworzy rozdział, który mówi o „zasadach moralnych życia publicznego, społecznego i kulturalnego“. Synod kładzie w nich silny nacisk na to, by katolicy kierowali się w życiu publicznym zasadami etyki katolickiej. Te same zasady powinny być podstawą naprawy stosunków społecznych, które co prędzej należy przebudować w myśl sprawiedliwości i miłości. Przeciwstawić się należy doktrynom, według których wszystkie dziedziny życia, nawet sprawy sumienia i władza Kościoła Katolickiego zostały by podporządkowane kontroli państwa. Zwalczać też należy pogański rasizm.

Sprawie religijnego wychowania młodzieży poświęcił Synod 5 uchwał, włączonych do rozdziału, zatytułowanego o „posłannictwie nauczycielskim Kościoła“. Zawarte są w nich wszystkie żądania, których spełnienia bez przerwy domaga się świat katolicki i od których zależy przyszłość naszej Ojczyzny. Jest w nich mowa o uczeniu dzieci pacierza i prawd chrześcijańskich, znowu o zasadach katolickich, którymi młodzież ma kierować się w życiu, o nauce religii w szkole o potrzebie szkół wyznaniowych, o ochronie katolickich szkół przed obcymi i wrogimi ludźmi i wpływami. Wspomnijmy wreszcie rozdział o „pismach i wydawnictwach katolickich“, który jako podstawa naszego hasła na miesiąc styczeń jest przedrukowany w całości na innym miejscu [2]).

Taki jest w najogólniejszych zarysach obraz głównych uchwał synodalnych, odnoszących się do katolików świeckich. *f. t.*

Nasze hasło na miesiąc styczeń:

„W katolickiej Polsce — katolicka prasa!“

Budujmy prasę katolicką!

(Do odczytania i omówienia na zebraniach A. K.).

W grudniowym numerze Głosu A. K. (art. pt. „Stolica Apostolska o potędze prasy“ — str. 293) czytaliśmy o tym, jak wielkie znaczenie posiada prasa, jako środek nowoczesnego, zbiorowego apostolstwa. Można bez przesady powiedzieć, że prasa jest obok radia, filmu i teatru najważniejszym czynnikiem w kształtowaniu opinii publicznej. A o tę opinię publiczną, która w wielu wypadkach posiada dzisiaj decydujący wpływ na bieg rzeczy ziemskich, my katolicy musimy walczyć, ażeby ją zdobyć dla naszych poglądów i dla naszych celów. Bez potężnej prasy katolickiej nie ma katolickiej opinii publicznej, bez

---

[1]) Zob. str. 6.

katolickiej opinii publicznej nie ma królestwa Chrystusowego w Polsce i na ziemi.

A więc budujmy potężną prasę katolicką! Przez nią dotrzeć możemy do tych ludzi i do tych ośrodków, do których dostęp z rozmaitych względów jest utrudniony. Przez prasę wpływać możemy nie, jak w drodze indywidualnego apostolstwa na jednostki, lecz na masy. „Co pomoże — pytał słusznie na Kongresie Eucharystycznym w Budapeszcie O. Bengha — dzisiaj mówić, gdy słyszeć nas może tylko kilka tysięcy? Nas słyszeć muszą miliony, a przemawiać do nich możemy przede wszystkim za pośrednictwem prasy".

Katolickiej prasy trzeba nam ponadto dla samoobrony. Atakowani przez dobrze zorganizowanych, mocnych i wyposażonych w duże środki materialne wrogów musimy mieć własne, na solidnych podstawach stojące, organy prasowe. By się z nami liczono i byśmy z miejsca mogli piętnować ataki, obalać kłamstwa i herezje i chronić katolickie społeczeństwo przed zgubnymi wpływami i ideami. Nie zapominajmy, że w państwach, w których Kościół znosi obecnie ciężkie prześladowania, pierwszy atak wrogów wymierzony był przeciw prasie katolickiej. Najpierw zniszczono prasę katolicką, potem zabrano się do katolickich instytucyj i wreszcie do ogółu katolików.

Jeśli jednak nie ma między nami rozbieżnych zdań co do ważności i roli prasy katolickiej w życiu Kościoła i Narodu i konieczności zbudowania potężnej polskiej prasy katolickiej, to natychmiast zaznacza się różnica, gdy zaczynamy rozprawiać nad środkami, które mają prowadzić do tego celu. Bo wielu z nas jest niestety zdania, że prasę katolicką należy budować tylko od góry tj. ktoś powinien dać wielką sumę na założenie katolickiego pisma i, jeśli trzeba (a w podobnym wypadku zwykle zachodzi taka potrzeba) zasilać wydawnictwo stałymi zapomogami. Powiedzmy bez ogródek: pogląd ten jest fałszywy. Prawdziwie solidną podstawę pisma tworzyć może tylko czytelnik, abonent i przyjaciel pisma. To nie wyklucza oczywiście możliwości, a czasem i konieczności datków i zasiłków, by dopomóc w ciężkich okresach do przetrwania lub rozbudowania pisma. Ale powtarzamy: tylko czytelnik i abonent, który nie zraża się ani niedomaganiami swego pisma, jakie z natury rzeczy istnieć muszą, gdy środki finansowe nie wystarczają, ani trudnościami, na jakie napotyka, werbując przyjaciół i abonentów dla swego pisma, może zbudować prasę katolicką tak, jak ją chcieliśmy widzieć i posiadać.

Przeczytajmy uważnie uchwały Synodu odnoszące się do prasy i wydawnictw katolickich![1]). Zastanówmy się nad nimi i nad możliwościami wykonania ich na terenie naszej parafii! Nie ma z pewnością nikogo wśród nas, który by rozumem i sercem nie uznał słuszności uchwał Episkopatu i nie chciał zastosować się do jego wskazań. W pracy nad wykonaniem tegorocznego hasła miesiąc styczeń otrzymał odcinek prasy katolickiej, niech wysiłki nasze w tej dzie-

---

[1]) Zob. str. 6.

dzinie będą wytrwałe i ofiarne, niech przyniosą dobre rezultaty dla tej Bożej sprawy! *f. t.*

Uchwały I. Synodu Plenarnego odnośnie do pism i wydawnictw katolickich.

Uchwała 76.

§ 1. Synod Plenarny wzywa:

a) pisarzy i dziennikarzy, aby oddali swe zdolności na służbę Królestwa Bożego;

b) duchowieństwo i katolików świeckich do popierania i szerzenia dobrych książek, dzienników i pism, wydawanych w duchu katolickim.

§ 2. Poszczególni Biskupi dążyć będą do utworzenia w swych diecezjach funduszu prasowego, celem popierania i rozpowszechniania wydawnictw katolickich.

Uchwała 77.

§ 1. Wierni nie powinni uchylać się od prenumerowania i czytania katolickiej prasy codziennej i periodycznej, zwłaszcza zaś pism diecezjalnych [1]) i wydawanych przez Akcję Katolicką [2]).

§ 2. Wierni niech starannie unikają nabywania książek i pism wrogich Bogu, Wierze i Kościołowi, lub głoszących i szerzących zasady przeciwne etyce katolickiej albo pornografię.

Uchwała 78.

Przy każdym kościele parafialnym należy urządzić sprzedaż książek i pism duchem katolickim owianych.

Uchwała 79.

Dążyć należy do tego, aby w każdej parafii istniały kościelne lub inne katolickie biblioteki i czytelnie. Duchowieństwo i wierni otoczą je staranną opieką.

Wskazania dla Zarządów P. A. K.

Na zebraniach Zarządów P. A. K. w miesiącu styczniu należy:

1) Odczytać i omówić propagandę pt. „Co mówią uchwały I Synodu Plenarnego?“ (zob. str. 2).

2) Przeprowadzić bilans akcji w miesiącu grudniu, która miała

---

[1]) W naszej Archidiecezji *„Gazeta Niedzielna“*, we Lwowie zaś: *„Lwowskie Wiadomości Katolickie“*, Adres: Lwów, ul. Zygmuntowska 4.

[2]) Dla ogółu członków Akcji Katolickiej w Polsce ukazują się następujące czasopisma: *„Przebojem“*, *„Gazeta dla Kobiet“*, *„Przyjaciel Młodzieży“* i *„Młoda Polka“*. Warunki prenumeraty i adresy podajemy na 3-ej str. okładki niniejszego numeru „Głosu A. K.“.

na celu rozpowszechnienie uchwał synodalnych na terenie parafii.

3) Odczytać i omówić artykuł „Budujmy prasę katolicką“ i uchwały synodalne, odnoszące się do pism i wydawnictw katolickich. (zob. str. 4 i 6).

4) Nawiązując do punktu 3-go wskazań na grudzień (zob. „Głos A. K.“ Nr. 12, str. 292), zdać sprawę z przeprowadzonej w tym miesiącu akcji prasowej. Uzwzględniając dotychczasowe wyniki, ułożyć plan działalności na miesiąc styczeń, w szczególności zająć się sprawą prenumeraty i kolportażu „Głosu A. K.“ i „Gazety Niedz.“.

Po upływie miesiąca należy wysłać do Instytutu A. K. we Lwowie sprawozdanie z przebiegu i wyniku przeprowadzonej akcji.

Przypomnienia dla Zarządów P. A. K.

Sprawdzić, czy zostały wykonane czynności, o których pisaliśmy w poprzednim Głosie A. K., a mianowicie przygotowania do:

1) Wspólnego opłatka,

2) Obchodu rocznicy koronacji Ojca św.,

3) Tygodnia Trzeźwości.

Pamiętać o wysłaniu zaległości za materiały w Składnicy, za prenumeratę „Głosu A. K.“ oraz o sprawozdaniu za r. 1938.

„Głos Akcji Katolickiej“ w nowym roku pracy.

Akcja prasowa, którą ogłaszamy jako hasło na miesiąc styczeń, nie może być jednostronną. Redakcja „Głosu A. K.“ pragnie wziąć w niej czynny udział i w ramach skromnych niestety możliwości, dyktowanych ciężkimi warunkami finansowymi, przyczynić się do tego, ażeby „Głos A. K.“ w szerszej mierze niż dotychczas spełnił swe zadanie, jako okólnik organizacyjny Akcji Katolickiej w Archidiecezji lwowskiej. Nie wątpimy, że w ten sposób ułatwimy werbunkową pracę w zdobywaniu nowych prenumeratorów i czytelników dla „Głosu“.

Mając na oku coraz bardziej — w związku z realizacją tegorocznego hasła — rosnące potrzeby i trudności oraz uwzględniając nabyte na kursach A. K. doświadczenia i często na nich wyrażane życzenia, Redakcja postanowiła w nowym roku:

1) dawać w „Głosie A. K.“ możliwie gotowe materiały do pracy nad wykonaniem tegorocznego hasła, jak to było w dwóch ostatnich numerach,

2) celem utworzenia łączności między parafiami informować o najważniejszych wydarzeniach z dziedziny pracy A. K. na terenie naszej Archidiecezji,

3) podawać dla porównania i ewentualnego zużytkowania informacje z tej samej dziedziny z innych diecezji,

4) dawać na zapytania wyjaśnienia w sprawach organizacyjnych i ideowych.

Uzupełnieniem tych działów będą artykuły i informacje drukowane w „Gazecie Niedzielnej". Jesteśmy przekonani, że w ten sposób spełnimy powszechne życzenie i pomożemy wszystkim w skutecznej i często trudnej pracy. Ale warunkiem naszej rozszerzonej służby dla Akcji Katolickiej i jej ofiarnych członków jest, powtarzamy: „Wykonanie hasła na miesiąc styczeń musi przynieść „Głosowi A. K." i „Gazecie Niedzielnej" nowych prenumeratorów i czytelników!"

Kronika.

Obchód święta Chrystusa-Króla.

Podwołoczyska. Piękny przebieg miało Święto Chrystusa Króla w Podwołoczyskach. Rano zebrały się Oddziały Stowarzyszeń A. K. koło budynku, w którym mieści się świetlica A. K. i w pochodzie wyruszyły do kościoła parafialnego. W kościele odbyło się uroczyste nabożeństwo z okolicznościowym kazaniem, które wygłosił Ks. Proboszcz Kolbusz. Nabożeństwo zakończono procesją, w której obok wojska wzięły udział katolickie organizacje i licznie zebrani wierni. Po nieszporach odbyła się w sali „Sokoła" Akademia z następującym programem: 1. Żywy obraz, 2. Okolicznościowy referat, 3. Chóralna deklamacja KSK., 4. Deklamacje przeplatane śpiewem chóru KSK. 5. Odśpiewanie hymnu „My chcemy Boga" i „Boże coś Polskę".

Łoszniów. Święto Chrystusa Króla rozpoczęła P. A. K. w Łoszniowie uroczystą sumą, którą odprawił Ks. Asystent W. Michałkiewicz. Po południu odbyła się w sali TSL. akademia, na którą złożyły się deklamacje, śpiewy, odczyt na temat tegorocznego hasła A. K., oraz na zakończenie przemówienie Księdza Proboszcza.

Witków Nowy. W uroczystości ku czci Chrystusa Króla wzięły udział obok zrzeszeń katolickich Szkoła Gospodyń i Polska Ochronka Parafialna. W dniu święta odbyło się po nieszporach w pięknie przybranej sali probostwa uroczysty obchód, na który złożyły się: okolicznościowe przemówienie, deklamacje dzieci z Krucjaty Eucharystycznej, sztuczka teatralna pt. „Pan Jezus w Betanii", dwa obrazki sceniczne pt. „Prządka Matki Boskiej" i „Hołd dzieci polskich Chrystusowi Królowi" oraz śpiew chóru pod kierownictwem Ks. Proboszcza.

Peczeniżyn. Po Mszy św. i wspólnej Komunii św. odbyła się staraniem wszystkich Oddziałów A. K. w pięknie udekorowanej sali Sokoła akademia, na którą złożyły się: przemówienie, produkcje chóru oraz deklamacje solowe i chóralne.

Narol. Święto Chrystusa Króla było dla miasta Narolu dniem specjalnie uroczystym, ponieważ w dniu tym odbyło się również poświęcenie domu Akcji Katolickiej, wzniesionego dzięki energii Ks. Kan. Janczewskiego oraz ofiarności Pani Hr. J. Korytowskiej, prezeski P. A. K. Aktu poświęcenia dokonał Ks. Kan. Janczewski, po czym w krótkich słowach słowach podziękował Pani Hr. J. Korytowskiej oraz wszystkim, którzy przyczynili się do wykończenia domu. Piękny przebieg, urozmaicony program i wysoki poziom w wykonaniu wykazała Akademia, która odbyła się wieczorem. Złożyły się na nią: zagajenie P. Hr. Korytowskiej, prezeski P. A. K., śpiew chóru pod batutą Ks. Asystenta, zbiorowa deklamacja. deklamacja wiceprezeski K. Suchowskiej, referat P. Bronisława W. Mazura pt. „Nowe zadania programowe A. K., ich środki i realizacja" oraz obrazek sceniczny „Budujmy Polskę Chrystusową" odegrany przez druhny KSMŻ.

Lwów — Zjednoczenie Chrześć. Zw. Zawodowych na Małopolskę Wsch. urządziło w dniu święta Chrystusa Króla Akademię w sali Domu Katolickiego we Lwowie. Bogaty i pięknie wykonany program, na który złożyły się produkcje muzyczno-wokalne oraz zagajenie i referat na temat nowego hasła A. K. znalazły u licznie zgromadzonych słuchaczów uznanie i szczery aplauz. Pochwały godna praca nad przygotowaniem i wykonaniem akademii, jako też wysoka frekwencja są dowodem nie tylko żywotności i liczebności chrześcijańskiego ruchu zawodowego lecz również poświęcenia, które widzieć można u członków zawsze gdy chodzi o sprawę bożą.

Lwów — parafia św. Antoniego. (Prezes P. A. K. p. S. Ćwikliński). Parafia św. Antoniego uczciła święto Chrystusa Króla akademią, która odbyła się dnia 30 października w sali Sokoła IV. Program akademii obejmował produkcje chóru pod dyrekcją p. Dr M. Danielskiej, referat p. S. Ćwiklińskiego na temat: „Hasło A. K. na okres 1938/39“ śpiew. p. W. Wójcikiewiczówny (akompaniament p. M. Hnatkowskiej), deklamację p. Siokałówny, solo-koncert skrzypcowy p. Prof. K. Kalpona (akompaniament p. Dr Kasparek, śpiew p. Dr N. Kuta, oraz deklamację T. Koncewicza pt. „Czy wiesz co znaczy Chrystus?“ Bogactwem programu i poziomem wykonania Akademia wzbudziła zachwyt u licznie zebranych uczestników.

Kursy Akcji Katolickiej.

Kołomyja. W dniach 6 i 7 grudnia ub. r. odbył się kurs A. K. w Kołomyi. Dzięki wysiłkom Ks. Prałata L. Peciaka i Prezesa PAK. p. K. Soboty, wiceprezesa Sądu Okręgowego, kurs wypadł pod każdym względem znakomicie. Organizacja była pierwszorzędna, przebieg zebrań plenarnnych i sekcyjnych zadowolił organizatorów i uczestników. Zebrania plenarne odbywały się w sali posiedzeń Magistratu, brało w nich udział 112 uczestników, wśród nich wszyscy asystenci dekanatu. Kurs rozpoczął się uroczystą Mszą św., odprawioną przez Ks. Prałata Peciaka, który też wygłosił okolicznościową konferencję religijną. Przewodnictwo na zebraniu plenarnym objął p. Prezes Sobota. W pierwszym dniu obrad uczestnicy wysłuchali dwa referaty, pierwszy pt. „Apostolstwo ludzi świeckich w obecnej chwili“, wygłosił p. W. Maślanka (Lwów), drugi pt. „Nowe Hasło Episkopatu“ p. F. Tarnawski (Lwów). Po południu odbyły się zebrania sekcyjne, którym przewodniczyli m. i. p. Sekretarz Wąsowicz, p. Sekr. Kownacka i p. Sekr. Janelli. Wieczorem odbyły się w kościele parafialnym nieszpory, w których uczestnicy kursu wzięli gremialny udział. Dzień zakończyła w sali „Sokoła“ wesoła wieczornica, na której młodzież kołomyjskich Oddziałów A. K. wykonała udatnie szereg produkcji scenicznych, m. in. sztuczkę teatralną. W pauzach przygrywała orkiestra. W drugim dniu kursu po Mszy św. i konferencji religijnej, którą również wygłosił Ks. Prałat Peciak, uczestnicy wysłuchali referatu p. L. Kownackiei (Lwów) pt. „Zadania P. A. K. w naszei Archidiecezji i program pracy na przyszłość“, po czym wywiązała się na plenum ciekawa dyskusja, w której u wielu uczestników można było zauważyć dużą samodzielność i inicjatywę.

Końcowymi przemówieniami Ks. Dziekana Peciaka i p. Prezesa Soboty, którzy podziękowali A. I. A. K. za urządzenie kursu i prelegentom za wygłoszenie referatów i wezwali uczestników do dalszej pracy, kurs został zamknięty. A. I. A. K. składa ze swej strony Przewieleb. Ks. Prałatowi Peciakowi i p. Prezesowi Sobocie gorące podziękowanie za wzorową organizację i pomoc w urządzeniu kursu. Ponadto Ks. Dziekanowi szczególnie za nadzwyczajną gościnność.

Stanisławów. Kurs w Stanisławowie odbył się w dniach 9 i 10 grudnia, kierował nim w zastępstwie Sekretarza A. I. A. K. Ks. Gromadzkiego Sekretarz K. S. M. Ks. Gumol. W pierwszym dniu obrad,

którym przewodniczył p. Dyr. Firganek. zostały wygłoszone trzy referaty, pierwszy pt. „Apostolstwo ludzi świeckich w obecnei chwili" (p. W. Maślanka), drugi „Nowe Hasło Episkopatu" (. F. Tarnawski), trzeci „O Miłosierdziu" sekr. Związku „Caritas" Ks. Fedorowicz. Po południu odbyły się zebrania sekcyjne prezesów P. A. K. i Oddziałów Stowarzyszeń. W drugim dniu kursu referat pt. „Zadania P.A.K. w naszei Archidiecezji" wygłosił Sekretarz K.S.M. Ks. Gumol.

Archidiecezjalny Instytut A. K. składa serdeczne podziękowanie tym wszystkim, którzy w Stanisławowie przyczynili się do zorganizowania kursu a w szczególności Ks. Prałatowi Bilczewskiemu i Zarządowi P.A.K. z p. Dyr. Firgankiem, jako Prezesem na czele.

Uczestnicy kursu złożyli na pokrycie kosztów kursu 20 zł 10 gr.

Sprawozdanie z kursów w Złoczowie, Lwowie i Chodorowie podamy w następnym numerze.

Nowe wydawnictwa.

Z cyklu „Kultura Katolicka".

H. Daniel Rops — „NĘDZA I MY". Tłumacz. Maria Winowska. — Str. 86. Cena 1.50 zł.

„Opodal nas, w zasięgu ręki, nędza istnieje i toczy ludzi jak rak". Lecz czy widzimy ją? Czy chcemy ją widzieć? W pięknych i głębokich rozważaniach rozstrząsa autor sumienia ludzkie, przypomina obowiązek miłosierdzia. „Lecz mieć oczy otwarte na widok nędzy nie jest rzeczą tak prosta. potrzeba tu wielkiei miłości" miłości. która wiele zrozumie. przebaczy, która obok niesienia materialnej pomocy będzie umiała dotrzeć także do chorych dusz. W obecnej chwili coraz bardziej wzmagającego się tempa życia. temat to szczególnie aktualny. Ta książka niejednemu może otworzy oczy na to, co winien mianu katolika.

Marcel Légaut — „MODLITWA WIERZĄCEGO". Tłumacz z jęz. francuskiego. Str. 348. Cena 5.— zł.

...Są to głębokie rozważania oparte na Ewangelii. „Z każdej niemal stronicy — pisze w przedmowie arcybiskup Paryża, kardynał Verdier — bije szczerość, która nadaje wierze charakter realnego przeżycia, dzięki staraniom, by związać życie chrześcijańskie z życiem ludzkim, by oddać Bogu całego człowieka".

Książka ta daje świetny materiał do kwadransów i pogadanek ewangelicznych oraz do rozmyślań w czasie rekolekcji.

UCHWAŁY I. POLSKIEGO SYNODU PLENARNEGO

odbytego w Częstochowie w dniach 26—27. VIII. 1938 oraz Orędzie Episkopatu Polskiego w sprawie uchwał Synodu. — II. wydanie. Poznań 1938. Str. 64. Cena 0.40 zł.

Nowe wydanie po szybkim wyczerpaniu pierwszego powinno się również znaleść jak najprędzej w rękach szerokich rzesz katolickich. Należy tu z naciskiem podkreślić, iż obowiązkiem katolików jest znać nie tylko poszczególne ich tyczące rozdziały, ale całość tych wszystkich uchwał, które Synod uchwalił. Dołączony celowo list zbiorowy Episkopatu wprowadza świetnie czytelnika w ducha uchwał i ułatwia zrozumienie ich treści i znaczenia.

Uwadze Zarządów polecamy jak najgoręcej kolportaż nowego wydania tych uchwał.

W SERII „BIBLIOTECZKA A. K."

ukazały się następujące dalsze broszury związane z tegorocznym hasłem programowym:

nr 96 Dr med. Adam Kazimierz Bilik — „Udział inteligencji świeckiej w apostolskim dziele dokształcania katolików" — str. 12, cena 0.50.

nr 97 Ks. J. Rostworowski T. J. — „Hierarchia, jej źródło i znaczenie w życiu Kościoła" — str. 24, cena 0.60 zł.

nr 98 Józef Kisielewski — „O udział katolików w życiu kulturalnym Polski" — str. 20, cena 0.50 zł.

nr 99 Dr Henryk Dembiński — „Kościół i Państwo w świetle konkordatu i synodu" — str. 20, cena 0.50 zł.

nr 100 Prof. Dr Heitzmann — „Problemy inteligencji katolickiej" — str. 16, cena 0.50 zł.

nr 102 Ks. Ignacy Walczewski — „Treść i znaczenie uchwał I. Polskiego Synodu Plenarnego" — str. 32, cena 0.60 zł.

W przygotowaniu:

nr 101 Ks. prof. dr W. Jasiński — „O katolicką pedagogię w Polsce".

nr 103 Bp St. Adamski — „Szkoła wedle nauki Kościoła i uchwał Synodu.

Ponadto:

Civardi, Podręcznik Akcji Katolickiej, t. I, wyd. II uzupełnione.

Köster, Kościół św. wiary naszej. (rozprawa apologetyczno-dogmatyczna).

Ks. Franciszek Kwiatkowski T. J., Filozofia złotego środka na przełomie dziejów. Wydawnictwo Instytutu Wyższej Kultury Religijnej we Lwowie. Skład główny: „Biblioteka Religijna", Lwów, ul. Rutowskiego 5. Stron 33. Cena 60 gr.

Niedawno powstały we Lwowie Instytut Wyższej Kultury Religijnej rozpoczął akcję wydawniczą, ogłaszając drukiem wykłady dyskusyjne, które z wielkim powodzeniem urządza w uniwersytecie Jana Kazimierza. Omawiana rozprawa jest pierwszym z cyklu wykładem i zawiera ciekawą syntezę współczesnych prądów kulturalnych. Ze względu na aktualną treść i doskonałe ujęcie powinna znaleźć się w bibliotece każdego kapłana, jak również każdego świeckiego inteligenta. Może ona służyć jako doskonały materiał do odczytów i konferencji. *X. J. Stepa.*

Każdy Zarząd Paraf. A. K.

winien zaprenumerować:

1) GŁOS AKCJI KATOLICKIEJ,

2) RUCH KATOLICKI,

3) GAZETĘ NIEDZIELNĄ (LW. WIADOM. KAT.).

Katolickie Stowarzyszenie Mężów
LWÓW, ul. Łozińskiego 6, I p. ~ Telef. 297-55 ~ PKO nr. 506.347.

Okólnik 1/38.

Życzenia noworoczne.

Z okazji Nowego Roku zasyłamy wszystkim Przewielebnym Księżom Asystentom, P. P. Prezesom oraz Członkom Oddziałów jak najlepsze życzenia. — Rok 1939, który w Imię Boże rozpoczynamy, winien stać się dla Oddziałów naszych rokiem zdobywczej ofensywy w urzeczywistnianiu wielkich haseł Akcji Katolickiej.

My członkowie K. S. M., najpoważniejszej kolumny Akcji Katolickiej, winniśmy stać się faktyczną podporą tego zbożnego dzieła. Stanie się zaś to wtedy, jeśli członkowie K. S. M. urobieni należycie wewnętrznie, przez systematyczną i gruntowną pracę nad sobą i w organizacji, poczną działać na zewnątrz, zdobywając innych dla Chrystusa. Oby rok 1939 spełnił nadzieje pokładane w K. S. M., byśmy się stali prawdziwie „Ludem nabycia" jak powiada św. Piotr Apostoł — to jest umieli nabyć Chrystusa dla siebie, oraz innych dla Chrystusa. *Zarząd.*

Program pracy na styczeń.

Dla Kierownictw Oddziałów.

1. Omówić urządzenie Opłatka, oraz wykorzystanie okresu kolędy na propagandę K. S. M.
2. Wysłać do Centrali we Lwowie, Sprawozdanie roczne, Program pracy i budżet.
3. Uregulować prenumeratę za czasopisma organizacyjne za rok 1939 (Głos A. K., Na Wyżyny, Przebojem).

Dla zebrań plenarnych.

1. Przeprowadzić kwadrans ewangeliczny na temat „Okres Bożego Narodzenia w liturgii Kościoła".
2. Wygłosić lub odczytać (z Głosu Akcji Katolickiej) pogadankę w sprawie uchwał synodalnych.
3. Zająć się na terenie parafii, pogodzeniem zwaśnionych małżeństw, lub doprowadzeniem do zawarcia ślubu kościelnego, ludzi żyjących w innych małżeństwach.

Program pracy na luty.

Dla Kierownictw Oddziałów.

1. Obmyśleć sposoby propagandy trzeźwości wśród członków, ewentualnie założenie sekcji abstynenckiej.

2. Umówić sposób udziału w nabożeństwach i uroczystościach, związanych z imieninami Prezydenta R. P.

3. Wysłać ostatecznie, do centrali K. S. M. we Lwowie (ul. Łozińskiego 6) do dnia 15.II sprawozdanie roczne, program pracy i budżet.

Dla zebrań plenarnych.

1. Przeprowadzić kwadrans ewangeliczny na temat „Znaczenie święta Matki Boskiej Gromnicznej".

2. Wygłosić lub odczytać pogadankę na temat „Katolik wobec Kościoła i hierarchii".

3. Zająć się udostępnieniem chorym korzystania z Sakramentów św., zwłaszcza z Komunii św.

4. W porozumieniu z księdzem proboszczem zająć się najważniejszymi potrzebami parafii.

Przypomnienie.

Zwracamy uwagę Kierownictwom Oddziałów, że z uroczystości Opłatka i Święconego, urządzanych przez K. S. M. należy wykluczyć używanie napojów alkoholowych. Uroczystości tego rodzaju winny mieć charakter bardziej skromny, zato pełen serdeczności towarzyskiej.

Składki.

Ponieważ ustawiczne przypomnienia w sprawie płacenia składek kwartalnych, powodują olbrzymie wydatki, prosimy gorąco wszystkie Kierownictwa Oddziałów, by składki wpłacano terminowo, możliwie jak najwcześniej.

Celem orientacji podajemy termin wpłaty składek kwartalnych.

15. marca
15. czerwca
15. września
30. listopada.

Oddziały, które wpłacą składkę kwartalną za cały rok przed upływem pierwszego kwartału, otrzymają prawo do bonifikacji w wysokości 10 % na rzecz swego Oddziału.

Program pracy na rok 1939.

Zgodnie z podanym dwu-letnim programem pracy w roku 1937. Zarząd K. S. M. na zebraniu w dniu 8.XII 1938, uchwalił następujące uzupełnienie programy pracy, które należy uwzględnić w działalności Oddziału w r. 1939.

Uzupełnienie Programu na rok 1938-39.
(uchwalonego w dniu 24.X. 1937 — patrz Okólnik I.).

1. Hasło Episkopatu.

Przeprowadzenie hasła Episkopatu: „Poznanie i wykonanie uchwał pierwszego Synodu Plenarnego — szczytnym posłannictwem polskiego katolicyzmu“ obejmuje dwa elementy: 1) szerzenie znajomości uchwał synodalnych. 2) wcielanie tych uchwał w życie.

Nim przystąpi się do wykonania uchwał synodalnych, należy na ich rzecz przeprowadzić szeroko propagandę popularyzacji samych uchwał: szczególnie ważne jest zatem uwzględnianie dziedzin najbardziej palących i bezpośrednio interesujących całe społeczeństwo.

Chodzi tu o uświadamianie członków i katolików w ogóle w najważniejszych zagadnieniach poruszanych przez Synod, bolączkach współczesnego indywidualnego i społecznego życia, oraz środków zaradczych wskazywanych przez Synod.

Odbywać się to powinno przez kształcenie myśli członków K. S. M. a więc wygłaszanie pogadanek miesięcznych na temat hasła.

Najlepiej, gdy w każdym miesiącu wykorzysta się wszystkie środki propagandy na rzecz poszczególnych zagadnień, płynących z hasła (artykuły w prasie periodycznej, artykuły i materiały w organach Związku i Stowarzyszeń, odczyty publiczne, tworzenie frontu Akcji na rzecz danej kwestii itp.).

W poznawaniu uchwał synodalnych przodować muszą członkowie Akcji Katolickiej.

Stąd obok popularyzacji uchwał synodalnych konieczne jest systematyczne studiowanie uchwał Synodu: na zebraniach zastępów, ognisk, sekcji a nawet na ogólnych Zebraniach Oddziałów.

Przeprowadzenie hasła obejmuje następujące tematy:

1. *Listopad:* — Znaczenie synodów w historii Polski i synodu obecnego.
2. *Grudzień:* — Katolicyzm a życie kulturalne (uchw. 62-b, 75-78).
3. *Styczeń:* — W obronie rodziny i małżeństwa (obrona moralności publicznej jako środek obrony rodziny, (uchw. o zgorszeniu, upadku obyczajów, oraz uchw. 62-c.).
4. *Luty:* — Katolik wobec Kościoła i Hierarchii (życie parafialne i sakramentalne).
5. *Marzec:* — Katolik a życie organizacyjne (organizacje laicystyczne, organizacje wrogie) — na św. Józefa Patrona walki z komunizmem.
6. *Kwiecień:* — Życie wewnętrzne i sakramentalne (liturgia).
7. *Maj:* — Katolicy a zagadnienia społeczno-gospodarcze.
8. *Czerwiec:* — Życie i działalność katolicka — życie z wiary, apostolstwo, Akcja Katolicka i dzieła pomocnicze (na święto Najśw. Serca Jezusowego).

9. *Lipiec:* — Życie religijne (apostolstwo czci Boga i świętych).
10. *Sierpień:* — Katolik wobec narodu i Państwa (cud nad Wisłą).
11. *Wrzesień:* — Wychowanie młodzieży i szkolnictwo.
12. *Październik* — Propaganda wiary (misje, unia, misja wewn. nawracanie heretyków, sekciarzy itp).

2. Działalność społeczna K. S. M. na wsi.

Praca apostolska K. S. M. na wsi rozwijać się ma w następujących formach:

1. Szerzenie przy pomocy popularnych wydawnictw znajomości apologetyki w związku z szerzącym się na wsi neopoganizmem.

2. Oświetlanie społecznych zagadnień życia wsi na podstawie encyklik społecznych i deklaracji wiejskiej Rady Społecznej przy Prymasie Polski oraz skierowywanie uwagi środowiska wiejskiego na rozwiązywanie zagadnień wiejskich na podstawach korporacyjnych — przez *a)* popularne wydawnictwa z tej dziedziny, *b)* przez różnego rodzaju kursy poświęcone temu zagadnieniu.

3. Skierowywanie zainteresowań członków na sprawy zawodowe przez:

a) nawiązanie kontaktu z istniejącymi centralami organizacyj rolniczych zawodowych,

b) udział członków K. S. M. w miejscowych organizacjach rolniczych zawodowych,

c) zakładanie, o ile są do tego warunki — w Oddziałach KSM., Sekcji Wiejskich, celem wyrabiania katolickich działaczy spośród członków K. S. M. dla organizacyj rolniczych zawodowych, ew. przygotowanie ich i przygotowanie gruntu do tworzenia arganizacji rolniczej zawodowej.

Każdy Oddział Kat. Stow. Mężów

winien prenumerować:

1) **Głos Akcji Katolickiej,**
2) **Na Wyżyny,**
3) **Przebojem.**

Katolickie Stowarzyszenie Kobiet

LWÓW, ul. Fredry 3, I p. ~ Telef. 251-66 ~ PKO nr. 505-572

Śp. Ks. Dr Gerard Szmyd, Asystent Kościelny K. S. K.

Kiedy w lipcu 1934 r. J. E. Ks. Arcybiskup powołał do życia Katolickie Stowarzyszenie Kobiet, którego zawiązkiem stał się od lat już istniejący Katolicki Związek Polek, pierwszym Asystentem naszego Stowarzyszenia zamianował Ks. Kan. Dr Gerarda Szmyda, proboszcza kościoła św. Marii Magdaleny we Lwowie.

Przez przeszło 4 lata Ks. Kanonik Szmyd był duszą i sercem naszego Stowarzyszenia. Był Asystentem, który nie tylko czuwał nad tym, by nasze okólniki, pisma i uchwały były zgodne z wiarą i moralnością katolicką, ale który nie żałował czasu i trudu, by nam we

wszystkim, z czym zwróciłyśmy się do niego dopomóc, poradzić, podnieść na duchu. Każda sprawa Stowarzyszenia była mu bardzo droga.

Brał udział w naszych radościach i smutkach, we wszystkich przejawach naszego życia organizacyjnego.

Nie zabrakło Go na żadnym zebraniu czy Zjeździe Delegowanych, brał udział w kursach i Zjazdach krajowych, prowadził dla naszych członkiń rekolekcje zamknięte i konferencje religijne.

Był nie tylko Asystentem, współpracownikiem, doradcą, ale i naszym wychowawcą.

I oto tej drogiej nam osoby nie ma już między nami. Zmarł na posterunku pracy, zostawiając tych, których kochał i którzy Jego tak bardzo kochali.

— — — — — — —

11.XII z. r. odbyła się w parafii św. M. Magdaleny, w Kulparkowie, uroczystość poświęcenia nowowybudowanej kaplicy, dzwonów i domu parafialnego. Ziściły się marzenia Ks. Kanonika, uwieńczyły się trudy i zabiegi kilku ostatnich lat.

W chwili, gdy miał zabrać głos i przemówić do bardzo licznie zebranych z okazji tej uroczystości osób — zmarł nagle na udar serca. Osłabiony poprzednią chorobą serca nie wytrzymał nadmiaru radości i wzruszenia. Sakramentu Ostatniego Namaszczenia udzielił Mu dokonywujący poświęcenia domu J. E. Ks. Arcybiskup Twardowski.

— — — — — — —

Ks. Szmyd urodził się w r. 1885 w Krościenku Wyżnym koło Krosna. W r. 1910 przyjmuje święcenia kapłańskie, a w kilka lat po tym doktorat św. Teologii.

Pracował jako kooperator w Kałuszu, po tym we Lwowie w Bazylice Metropolitalnej, następnie był katechetą IV Gimnazjum i kapelanem S. S. Karmelitanek. W r. 1930 zostaje powołany na stanowisko proboszcza kościoła św. M. Magdaleny we Lwowie.

Jako gorący patriota bierze udział jako kapelan w r. 1918 w Obronie Lwowa, a w r. 1920 w wojnie polsko-bolszewickiej. Pracuje też ogromnie ofiarnie na terenie Związku Harcerstwa Pol.

Był kanonikiem honorowym kapituły lwowskiej, w uznaniu zaś zasług na polu narodowo-społecznym odznaczony był Krzyżem Walecznych, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Niepodległości, Krzyżem Obrony Lwowa, oraz najwyższymi odznaczeniami harcerskimi.

Od chwili objęcia stanowiska proboszcza par. św. M. Magdaleny usuwa się od dotychczasowej pracy społecznej, całą duszą i sercem oddając się umiłowanej ponad wszystko pracy duszpasterskiej.

Za Jego staraniem ukończono odnowienie kościoła św. M. Magdaleny, wzniesiono w nim organy, jedne z najpiękniejszych w Polsce, wybudowano duży i piękny Dom Parafialny.

Ostatnim Jego wysiłkiem był Dom Parafialny, kaplica i dzwony w Kulparkowie.

Ks. Szmyd pracował też wiele naukowo, wydając szereg prac i podręczników szkolnych a przede wszystkim liturgikę katolicką dla szkół średnich, katechizm a ostatnio już Mszał polsko-łaciński. Był propagatorem ruchu liturgicznego, czerpiąc w przebogatych źródłach liturgii Kościoła Katolickiego uzasadnienie istoty swojej pracy duszpasterskiej. W liturgii również widzi jedyną podstawę dla rozwoju i trwałości Akcji Katolickiej.

— — — — — — —

Pogrzeb śp. naszego Asystenta odbył się we środę 14.XII. Zwłoki Jego spoczywały początkowo na plebanii zaś we wtorek 13.XII przeniesiono je do kościoła, dokąd wierni parafianie i całą duszą oddani współpracownicy, przejęci nieutulonym żalem — spieszyli tłumnie, aby oddać ostatni hołd i zanieść gorące modły do Boga za duszę swego ś. p. nieodżałowanego Pasterza. We środę rano o godz. 9-tej odprawił J. E. Ks. Arcybiskup Mszę św., po czym kondukt pogrzebowy prowadzony przez J. E. Ks. Biskupa wyruszył na cmentarz Obrońców Lwowa. W pogrzebie uczestniczyło kilkanaście sztandarów, delegacje szkół i wielu organizacyj społecznych, liczne grupy Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej i Żeńskiej, Mężów oraz Katolickiego Stowarzyszenia Kobiet. Na czele Katolickiego Stowarzyszenia Kobiet szła delegacja zastępu kulparkowskiego z wieńcem, następnie wieniec od Zarządu K. S. K., sztandary Oddziałów lwowskich i kilka Oddziałów poza lwowskich w liczbie około 250 członkiń.

Z poza Lwowa przybyły członkinie ze Stanisławowa, Gródka Jagiell., Winnik, Rzęsny Polskiej i Brzuchowic.

Po wyjściu konduktu z kościoła pożegnał ś. p. Zmarłego Proboszcza P. Prof. Urbański, imieniem parafian, zaś nad grobem przemawiali P. Gen. Dzierżanowski, imieniem Instytutu Akcji Katolickiej i Katol. Stow. Kobiet, P. Dr Domaszewicz imieniem Związku Harcerstwa, oraz P. Major Kling, imieniem Związku Obrońców Lwowa. Telegramy z okazji śmierci ś. p. naszego Asystenta otrzymałyśmy od Katolickiego Związku Kobiet, z K. S. K. diecezji Chełmińskiej, Przemyskiej, oraz z Oddziałów w Jaremczu, Sołotwinie, Żółkwi, Tyśmienicy, Rawie Ruskiej itd.

— — — — — — —

Nie ma więc już wśród nas Ks. Kanonika Szmyda! Odszedł na dobrze zasłużony odpoczynek, po nagrodę do Pana, któremu służył całym swoim życiem.

Został po nim ogromny, trudny do wypowiedzenia słowami żal tych wszystkich, którzy się z nim kiedykolwiek zetknęli.

Ale prócz żalu została po Nim pamięć, Jego słów i nauk, został wzór świątobliwego Kapłana, gorącego patrioty, ogromnie dobrego człowieka.

Oddalił się od nas fizycznie, zeszedł z tego świata — ale jak dawniej tak i teraz jest nam bliski w Chrystusie Jezusie. I wierzymy, że będzie nadal naszym rzecznikiem u Pana.

Módlmy się więc gorąco słowami Kościoła: „Prosimy Cię Panie, niech wzywanie miłosierdzia Twego wyjdzie na pożytek duszy sługi Twego Gerarda Kapłana, ażeby z Twego miłosierdzia wszedł do uczestnictwa z Tym, któremu zaufał i w którego wierzył".

Wskazania organizacyjne.

1. Prosimy o modlitwę za duszę ś. p. Zmarłego Asystenta Kościelnego naszego Stowarzyszenia.
2. Przypominamy, że w styczniu każdy Oddział winien odbyć Walne Zebranie.
3. W czasie organizowanych przez nas opłatków nie wolno podawać wódki ani w ogóle żadnych napojów alkoholowych.
4. Prosimy wyrównać zaległości za pobrane ze składnicy broszury, odznaki, legitymacje itp.
5. Roczna składka do Stowarzyszenia wynosi 10 % ogólnej sumy wkładek zebranych w Oddziele. To tak nie wiele a mimo to nie wszystkie Oddziały składkę tę odesłały. Prosimy zatem o wyrównanie wkładki.
5. Tam, gdzie są odpowiednie warunki twórzmy zastępy w Oddziałach.

Walne Zebranie.

Podajemy porządek obrad Walnego Zebrania:

Modlitwa do Ducha Św.

1. Zagajenie, powitanie obecnych, podanie porządku dziennego.
2. Kwadrans ewangeliczny.
3. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania.
4. Sprawozdanie Kierownictwa.
5. Dyskusje — przyjęcie sprawozdania.
6. Wniosek Komisji Rewizyjnej o udzielenie absolutorium.
7. Dyskusje i głosowanie nad wnioskiem.
8. Wybory Kierownictwa, Komisji Rewizyjnej i Delegowanych na Zjazd Delegowanych (jedna na 100 członkiń, prócz prezeski. — Punkt ten odpada tam, gdzie wybory odbyły się zeszłego roku. Wybory bowiem są co dwa lata).
9. Uchwalenie programu pracy i budżetu na rok 1939.
10. Wnioski i wolne głosy.
11. Zakończenie hymnem „My chcemy Boga".

Kronika.

Kronika Centrali:

Dnia 13.XI odwiedził nasze biuro Nuncjusz papieski JE. Ks. Arcybiskup Cortesi w towarzystwie JE. Ks. Arcybiskupa Dr B. Twardowskiego i Ks. Prałata Pacciniego. Po przywitaniu Ks. Nuncjusza przez JE. Ks. Biskupa Dr E. Baziaka w lokalu Instytutu A. K. Ks. Nuncjusz wygłosił dłuższe przemówienie poczym zaszczycił swoją obecnością nasze biuro, spędzając dłuższą chwilę na rozmowie z członkiniami Zarządu.

W grudniu z ramienia Zarządu odwiedziły Panie następujące nasze Oddziały: p. Stojowska Żydatycze i Prusy, p. Wąsowiczowa Bryńce Zagórne i Kukizów, p. Staszkiewiczowa Białogóra, p-ni Kownacka Skomorochy, Konkolniki. Pistyń Kosów. Kuty, Podhajczyki. Janów k. Tremb., Trembowla, Iwanówka, Bucniów, Borki. Tarnopol. Płaucza i Taurów. Ponadto sekretarka generalna wygłosiła referaty: na kursach organizowanych przez Instytut A. K. w Kołomyi i Stanisławowie.

Kronika Oddziałów ukaże się w następnym numerze „Głosu A. K.".

Nowe Oddziały:

Stojanów — prezeska Anna Sawko, zgł. do star. 13.XI. 1938.

Kosów Huculski — prezeska Maria Łukaszewiczowa, zgł. do star. 26. XI. 1938.

Skałat Stary — prezeska Karolina Drabik zgłosz. do star. 30. XI. 1938.

Ryków — prezeska Generałowa Irena Maryańska, zgłosz. do star. 7. XII. 1938.

Wkładki:

Stanisławów 19.80; Lwów, par. św. Anny 7.70, par. św. Mikołaja 20.— . Zniesienie 5.—; Kozłów 3.—; Dźwiniaczka 3.—; Psary 2—; Kleparów 7.—; Bełz 6.—; Sokal 6.—; św. Józef 3.48; Lwów, par. św. M. Magdaleny 25.—.

Z „Dnia Ofiary":

Kleparów 10.—, Złoczów 14.20, Stanisławów 36.—, Psary 5.—, Lipsko 5.—, Bełz 10.—, Sokal 7.56. Batorówka 10.—, Łoszniów 4.—.

Każdy Oddział Katolickiego Stow. Kobiet

winien prenumerować:

1) **Głos Akcji Katolickiej,**
2) **Zjednoczenie,**
3) **Gazetę dla Kobiet.**

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MŁODZIEŻY MĘSK.
LWÓW UL. FREDRY 3 TELEFON 247-58 KONTO P.K.O. 508.258

„Budujmy Polskę Chrystusową!“

Z nowym rokiem.

W numerze grudniowym 1938 r. „Głosu Akcji Katolickiej“ zrobiliśmy rachunek z naszych prac organizacyjnych. Z hasłem „b u d u j m y P o l s k ę C h r y s t u s o w ą“ i złożonym ślubowaniem na Jasnej Górze — jako wskazaniami — wchodzimy w nowy rok pracy. Programy na rok 1939 uwzględnią na pewno wszystkie wskazania, jakie wypływają z naszego hasła. Kierownictwa Oddziałów i Okręgów muszą sobie zdać dokładnie sprawę, że poczynione doświadczenia w ostatnich latach naszej pracy, zauważone błędy i niedomagania staną się wytycznymi przy opracowaniu programu na rok 1939.

Dla ułatwienia Kierownictwom tej pracy postaramy się zwrócić uwagę na nasze zadania, jakie nam wskazali Najprzewielebniejsi Księża Arcypasterze w swoich kazaniach podczas Zlotu.

J. Em. Ks. Prymas tak do nas mówił: „Trzeba się oderwać od szarej obojętności we wierze, trzeba się uduchowić, czyli, jak uchwała Synodu Plenarnego opiewa: — pielęgnować i rozwijać w sobie nadprzyrodzone życie łaski przez uczestniczenie w Ofierze Mszy św., przez przyjmowanie sakramentów świętych, przez modlitwy, rachunek sumienia i udział w rekolekcjach. — Kto chce Polskę Chrystusową budować, musi Chrystusa w sobie przeżyć. Kto chce Polski Chrystusowej, musi przede wszystkim chcieć Chrystusa w swej duszy i w swych obyczajach. Kto Polskę Chrystusową ślubuje, musi siebie zaprzysiąc na Chrystusa, nie jako na coś dalekiego, nieokreślonego, płynnego, lecz na swego Boga i Odkupiciela.

Po tak przejmującej pielgrzymce powinniście skrzętnie uzupełniać swą znajomość prawd wiary i rozszerzać zakres swej kultury katolickiej. Chcecie Chrystusem natchnąć Polskę, musicie Chrystusa znać. Musicie rozumieć Jego ducha i naukę. Posiąść musicie gruntowną wiedzę katolicką“.

„Wreszcie po tych pątniczych obchodach podwoić, owszem potroić musicie swoje oddziaływanie w duchu Polski Chrystusowej na życie polskie a zwłaszcza na swych rówieśników. Wyzwólcie się z resztek nieśmiałości. Bądźcie zdecydowani i mężni! Wysoko noście swe sztandary! Dumni bądźcie ze swych mundurów! Śmiało patrzcie wszystkim w oczy! Tu, gdzie w bohaterskich walkach Polska ocalała pod płaszczem swej Królowej Niebieskiej wśród potopu najeźdźców i zła wewnętrznego, uzbrójcie się w rycerskiego i zdobywczego ducha“. — „Dla Chrystusa zdobywajcie swą wieś! Chry-

stusa wprowadzajcie do fabryki, warsztatów, biur! Chrystusową rewolucję wnoście nieustraszenie w całe życie! Działajcie spokojnie, wytrwale, szybko. Pewni bądźcie zwycięstwa!“

W słowach tych widzimy następujące wskazania, którym musimy być posłuszni, by swój obowiązek dobrego KSM-owca spełnić.

a) Przeżyć w sobie Chrystusa, być wierny Jego naukom, ciągle z Chrystusem żyć przez częste przyjmowanie Sakramentów św., przez obcowanie z nim w modlitwach, i pozostawaniu w łasce.

Uczestniczenie w Ofierze Mszy św. będzie dla nas zawsze okazją dla wyrażenia Chrystusowi hołdu i zapewnienia, że nasze czyny będą zgodne z Przykazaniami Boskimi i Jego nauką.

b) Poznać Chrystusa i Jego ducha i naukę umieścić musimy w programie na naczelnym miejscu.

c) Zasady Chrystusowe śmiało wnosić mamy w swe otoczenie.

Myślą przewodnią programu na rok 1939 będą te wskazania. Bo rozumiemy dobrze, że podstawą naszego życia organizacyjnego jest pełne życie religijne, że bez tego życia możemy być może dobrą organizacją zawodową czy sportową, lecz nigdy organizacją, która ma odrodzić nasz naród, nasze dusze i nasze charaktery.

Konkurs wiedzy religijnej będzie tym czynnikiem, który nam w tej pracy pomoże.

Wszystkie nasze poczynania w tym roku czy to będzie praca oświatowa, zawodowa, czy wychowanie fizyczne muszą być przepojone duchem Chrystusowym.

Pamiętajmy, że jesteśmy Polski Chrystusowej bojownikami!

Konkurs religijny KZMM.

Wraz z ostatnim okólnikiem KSMM zostały wysłane do Oddziałów broszurki, zawierające wskazówki i regulamin konkursu religijnego.

Kierownictwa Oddziałów dołożą starań, by w terminie do dnia 5 stycznia 1939 zgłoszenia druhów zostały wysłane do KSMM wedle wskazówek zawartych w broszurce.

O konkursie religijnym KZMM J. Em. Ks. Prymas tak w swoim kazaniu jasnogórskim powiedział: „imieniem zebranych tu waszych najdostojniejszych i żarliwych Księży Biskupów wyrażam Zarządowi Związkowemu wdzięczność i uznanie za to, że przed chwilą ogłoszono na cały Związek konkurs wiedzy religijnej. Współzawodniczyliście już o nagrody za najlepsze rezultaty w dziedzinie sprawności organizacyjnej, przysposobienia rolniczego, wychowania fizycznego, kultury muzycznej itp. Teraz przybywają wam zawody, które będą najważniejsze, bo zawody w dziedzinie tej wiedzy, z której wyróść ma polska umysłowość katolicka.

Niechże o te szczytne nagrody ubiegają się poważnie wszystkie wasze Oddziały od Zaleszczyk do Pucka, od Cieszyna do Drui“.

Nagrody KSMM zostaną ogłoszone w następnym nr. Głosu Akcji Katol.

W konkursie tym nie powinno brakować ani jednego Oddziału, który był reprezentowany na Zlocie.

Walne Zebranie.

Walne zebranie musi się odbyć raz na rok i to w miesiącu styczniu (art. 28 statutu). Niezwołanie walnego zebrania w tym okresie czasu mogą władze państwowe (starostwo) według przepisów prawa o stowarzyszeniach (art. 16) uznać za działalność „wykraczającą przeciwko ustalonym dla stowarzyszenia zakresowi i sposobom działania“, tj. za wykroczenie przeciwko statutowi. Na podstawie tego prawa (art. 16) mogą władze (starostwo) stosować wobec Oddziału następujące obostrzenia:

a) upomnienie; *b)* wezwanie do zwołania walnego zebrania w terminie wyznaczonym przez władze; *c)* zawieszenie działalności Oddziału; *d)* rozwiązanie Oddziału.

Obostrzenia te może władza państwowa stosować dopiero po poprzednim przedstawieniu sprawy Księdzu Biskupowi Ordynariuszowi, za pośrednictwem Urzędu Wojewódzkiego. (Ks. A. Marcinkowski — Walne zebranie — wyd. II, str. 6).

Do walnego zebrania Kierownictwo winno się dobrze przygotować.

a) uporządkować należy księgi protokołów, księgi kasowe, składek, gospodarcze, księgę ewidencyjną druhów, zauważone braki i usterki uzupełnić, tak, by nie zajmować czasu niepotrzebnie w czasie zebrania na ewentualne wyjaśnienia. Księgowość, protokoły powinny być jasne i przejrzyste.

b) opracować dokładnie porządek zebrania i w myśl przepisów w czas je ogłosić (na 7 dni przed Walnym zebraniem). Ogłoszenia winny być umieszczone na widocznych miejscach.

c) przygotować dokładne sprawozdania na piśmie — prezesa z ogólnej działalności, sekretarza, skarbnika, naczelnika, gospodarza, bibliotekarza i kierowników kółek.

Sprawozdania te uzgodnić na posiedzeniu Kierownictwa przed Walnym zebraniem.

d) przygotować program pracy na rok 1939 (na piśmie).

e) z Ks. Asystentem ustalić kandydatów na członków Kierownictwa.

Zaznaczamy, że Kierownictwo pełni swą funkcję przez 2 lata. Wybory odbędą się tylko w tych Oddziałach, gdzie Kierownictwo zostało wybrane temu dwa lata, lub część Kierownictwa samo ustąpiło. Zaznaczamy, że w myśl statutu wybór prezesa zatwierdza Ks. Asystent.

f) przypilnować by Komisja Rewizyjna przeprowadziła kontrolę książek kasowych i gospodarczych Oddziału i przygotowała odpowiedni wniosek na walne zebranie, może również przygotować i pewne wskazówki.

g) wysłać zaproszenia do Zarządu P. A. K., Kierownictwa Od-

działu Mężów, Kobiet i Młodzieży Żeńskiej, oraz członków wspierających, współpracujących i honorowych.

Dobrze zorganizowane walne zebranie i sprawnie przeprowadzone świadczy o wyrobieniu Kierownictwa i jest wielkim ułatwieniem w pracy Oddziału.

Walne zebranie załatwia następujące sprawy:

1. zatwierdza sprawozdanie Kierownictwa i Komisji Rewizyjnej, oraz udziela im absolutorium;
2. podejmuje uchwały w sprawie programu pracy;
3. ustala wysokość składki członkowskiej;
4. wybiera członków Kierownictwa i Komisji Rewizyjnej;
5. uchwala tworzenie instytucji Oddziału (zastępów, kółek, sekcyj itp.) zgodnie z art. 32 statutu.

Walne zebrania należy przeprowadzić w pierwszej połowie stycznia. Po odbytym zebraniu należy przesłać do KSMM sprawozdanie roczne i odpis protokołu walnego zebrania.

Druki sprawozdawcze wyślemy zaraz po otrzymaniu z Ostoi.

Opłatki.

Zwracamy się z gorącą prośbą do Kierownictw, by organizowali opłatki bez alkoholu (uchwała Zjazdu Delegowanych KSMM). Jeśli natomiast organizuje się opłatek wspólny wszystkich Oddziałów A. K., Kierownictwo winno dążyć, by również odbył się bez alkoholu.

Nowe Oddziały.

W ostatnich miesiącach do pracy apostolskiej w szeregach naszej organizacji stanęła młodzież w miejscowościach: 1. Czerniełów maz., 2. Pużnikach, 3. Netrebie, 4. Mostach wielkich, 5. Otynii, 6. Burakówce, 7. Turkach, 8. Chomiakówce, 9. Michalczu, 10. Złoczowie, 11. Zazdrości, 12. Rykowie, 13. Kniażem, 14. Drohowyżu, 15. Lwów — św. Anna, 16. Lwów — Batorówka.

Oddziały przyjmujemy do KSMM, a Kierownictwom życzymy owocnej pracy.

Wyniki konkursu sprawności organizacyjnej.

Podajemy punktację Oddziałów KSMM za trzy kwartały:

1. Rawa Ruska (79) 152 — razem 231, 2. Winniki (51) 176 — razem 227, 3. Sokolniki (75) 139 — razem 214, 4. Skałat (20) 111 — razem 132, 5. Cieszanów (51) 73 — razem 124, 6. Brody (30) 80 — 110, 7. Pistyń (50) 53 — 103, 8. Zbaraż (44) 59 — 103, 9. Chlebowice wielkie (23) 74 — 97, 10. Żółkiew (23) 58 — 81, 11. Petlikowce nowe (17) 56 — 73, 12. Przemyślany (29) 45 — 74, 13. Kamionka Str. (36) 32 — 68, 14. Waręż (27) 36 — 63, 15. Czyszki (13) 46—59, 16. Tłuste (25) 31—56, 17. Horodenka za

trzy kwartały 44, 18. Brusno nowe 44, 19. Lubień wielki 46.

Za trzeci kwartał nie nadesłały raportu: Uhrynów szlach., Sygniówka, Kuropatniki, Chołojów, Boków, Trembowla, Ostapie, Czerlany, Potok złoty, Kołomyja, Nowosiółki złoczowskie, Daszawa, Stojanów, Monasterzyska, Łukawiec wiśn., Kochawina, Założce, Hałuczszyńce, Żydaczów, Kosów huculski, Adamy, Klimkowce, Czortków, Turówka, Lwów — św. Stanisław Kostka, Lwów — H. Sienkiewicz, Busk, Podhajce, Lwów — św. Andrzej, Tłumacz, Winiatyńce, Medyń, Brzozdowce, Podkamień k. Rohatyna, Tarnawica polna. (Niektóre z wymienionych Oddziałów uzyskały ponad 60 punktów).

Jeśli Oddziały te **do dnia 10 stycznia przeszlą** raport za drugi i trzeci kwartał punkty zostaną doliczone z tym, że za opieszałość zostanie odliczone 10 punktów.

Po raz pierwszy nadesłały raporty: Lwów-Persenkówka — pkt. 80, Sasów — 52, Barszczowice 30, Jezupol 26, Podwysokie 35, Skomorochy stare — 40, Biłka szlach. 71, Sichów 19, Czabarówka 124, Kaczanówka — 138, Prusy 84, Sokołów 40.

Jeśli wyżej wymienione Oddziały nadeszlą w oznaczonym terminie raport za czwarty kwartał, punkty zostaną uznane z odliczeniem za opieszałość po 10 punktów za nienadesłanie raportu za pierwszy kwartał.

(Cyfry w nawiasie oznaczają punkty za pierwszy kwartał).

Wynik konkursu za opis Zlotu-pielgrzymki.

Nagrodę za opis zlotu-pielgrzymki w postaci książek otrzymują: druh Nowakowski Julian — Lwów, Oddział św. Wincentego a Paulo i druh Jan Kukła z Sokolnik.

Hasło Akcji Katolickiej.

Na zebraniu plenarnym należy zaznajomić naszych druhów z pogadanką o haśle umieszczoną na str. 2 i 4.

Nowe wydawnictwa.

Polecamy Kierownictwom nowe wydawnictwa Ostoi, które ułatwią przeprowadzenie konkursu religijnego:

K. J.: „Budowa nowego ładu“ — 1.80 zł.
K. J.: „Posłannictwo Katolickiej Polski“ — 1.80 zł.
Dr Ks. Bednorz Herbert: „Budujmy Polskę Chrystusową“ — 0.50 zł.

Broszura pt. „O młodym robotniku polskim“ w cenie 1.30 zł ułatwi poznanie środowiska młodzieży miejskiej, a przez to i pracę Oddziałów w miastach. Natomiast broszura pt. „Wieś o sobie“ w cenie 1.50 zł spełni to samo zadanie w Oddziałach wiejskich.

Wszyscy uczestnicy zlotu-pielgrzymki winni zaopatrzyć się

w nr. „Przyjaciela Młodzieży“ z miesiąca listopada w cenie 25 gr, jeszcze kilka egz. nasza składnica posiada i w pamiętnik zlotowy pt. „Budujmy Polskę Chrystusową“ — str. 60, z fotografiami mówców w cenie 45 gr.

Składki i zaległości w składnicy.

Apelujemy do Kierownictw Oddziałów, by w jak najkrótszym czasie wyrównali składki dla KSMM i wpłacili swe zaległości za materiały do składnicy. Upomnienia już wysyłamy.

Kronika.

Dnia 13. grudnia 1938 nasze biura odwiedził J. E. Ks. Arcybiskup Filip Cortesi Nuncjusz Stolicy Apostolskiej, żywo interesując się naszą organizacją. Najczcigodniejszy nasz Gość wpisał się do kroniki KSMM.

Udział naszych Oddziałów w kursach A. I. A. K.

W kursach organizowanych przez Instytut Akcji Katolickiej było reprezentowanych w Brzeżanach Oddziałów 3, w Czortkowie 17, w Tarnopolu 9, w Złoczowie 8, Lwowie 6, Kołomyi 8, Stanisławowie 10, w Chodorowie 5. Razem 66 Oddziałów. W czasie kursów były organizowane sekcje młodzieży męskiej, które prowadził sekretarz generalny. Na sekcjach tych omawiano sprawy organizacyjne i programowe. Ze sprawozdań przedstawicieli Oddziałów wynika, że nasza praca posuwa się naprzód i zdobywa sobie uznanie i zaufanie u młodzieży.

Sekretarz generalny w tym okresie odwiedził Oddział w Kołomyi i Stanisławowie, oraz wziął udział w posiedzeniu Kierownictwa Okręgu w Stanisławowie.

W okresie listopada i grudnia odbyły się prawie we wszystkich Oddziałach uroczyste obchody organizacyjne z okazji święta naszego Patrona św. Stanisława Kostki, wiele Oddziałów zorganizowało akademie z okazji 20-letniej rocznicy odzyskania Niepodległości i Obrony Lwowa.

Towarzystwo im. św. Stanisława Kostki, które ma wielkie zasługi dla naszej organizacji, obchodziło 11 grudnia swój jubileusz 50-letniej działalności. W uroczystościach tych brał udział Asystent KSMM Ks. kan. W. Matus i Sekretarz generalny.

Każdy Oddział Kat. Stow. Młodzieży Męskiej winien prenumerować: 1) Głos Akcji Katolickiej, 2) Kierownika, 3) Przyjaciela Młodzieży.

KATOLICKIE STOWARZ. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ
Lwów, ul. Fredry 3.—Tel. 250-46.—P.K.O. nr. 505.589

Z okazji Nowego Roku składa Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej najserdeczniejsze życzenia wszelkich łask Bożych J. E. Najdostojniejszemu Księdzu Metropolicie Dr Bolesławowi Twardowskiemu, J. E. Ks. Biskupowi Dr Eugeniuszowi Baziakowi, Przewielebnym Księżom Asystentom, Archidiecezjalnemu Instytutowi Akcji Katolickiej, Katolickim Stowarzyszeniom Kobiet, Mężów i Młodzieży Męskiej oraz Wam drogie Druhny!

Sprawozdanie z kursu organizacyjno-ideowego

urządzonego

w dniach od 9 do 20 grudnia 1938 r. przez Centralę KSMŻ we Lwowie — w klasztorze PP. Sakramentek.

Tak w kursie jak w trzydniowych rekolekcjach, które kurs poprzedziły, wzięło udział ponad 40 druhen z 24 Oddziałów.

W trzydniowej ciszy i skupieniu przeżyły druhny okres świętych ćwiczeń. Nauk udzielał Przewielebny Ks. Jan Majer T. J. On podał plan całego dnia, on kierował naszą wspólną lekturą. W programie zajęć dziennych było miejsce na nauki, rozmyślania, modlitwy, nawiedzanie Najśw. Sakramentu, Różaniec, Godzinki i Drogę Krzyżową. Stowarzyszenie dostarczyło młodzieży książek religijnych do indywidualnej lektury. Wspólną spowiedzią i Komunią św. zakończyłyśmy rekolekcje.

Skupienie i powaga druhen w czasie tych świętych ćwiczeń dają rękojmię, że ziarno Boże, które padło do dusz ich, znalazło tam ziemię urodzajną, zakorzeniło się i wyda owoce w dalszej ich pracy w Akcji Katolickiej.

Wśród rekolektantek były i takie, które brały już udział w rekolekcjach zamkniętych urządzanych przez KSMŻ, co świadczy o tym, że w terenie jest coraz lepsze zrozumienie potrzeby takich rekolekcyj, jako środka wyrobienia wewnętrznego. Przykro nam bardzo, że z powodu braku pomieszczenia, musiałyśmy kilku druhnom, które zgłosiły się dość późno, odmówić przyjęcia na te rekolekcje.

W dniu 13 grudnia, po Komunii św., odbyło się otwarcie kursu przemówieniem Prezeski KSMŻ p. Heleny Praschil, która gorąco zachęcała druhny, by umocnione na duchu przez odprawione reko-

lekcje, zabrały się do sumiennej pracy i jak najwięcej skorzystały z tego bardzo krótkiego czasu, który spędzą na kursie.

Wszystkie kursistki podzielono na dwie grupy: I-szy kurs niższy, do którego zaliczono te druhny, które nie przeszły jeszcze pierwszego stopnia przeszkolenia; II-gi kurs wyższy, do którego weszły druhny już przeszkolone. Celem zaś praktycznego pokazania jak ma wyglądać praca w zastępach, podzielono oba kursy na zastępy. W czasie 6-cio godzinnych systematycznych zajęć w ciągu dnia, przerobiono szereg zagadnień ideowo-organizacyjnych, społecznych, z nauki o Polsce współczesnej, higieny i wychowania fizycznego.

Głównymi zagadnieniami, w których grupowały się wszystkie inne, były: 1) Prawne podstawy naszej organizacji i 2) Jak przygotować „przodowników“ dla pracy w Akcji Katolickiej.

Na kursie stosowano rozmaite metody pracy, dobierając je do tematu, a więc: referaty przygotowywane przez kursistki zbiorowo i dyskusja po nich, pogadanki i wykłady.

Godziny poza systematyczną pracą na kursie wypełnione były pracą indywidualną kursistek, które musiały zaznajomić się z treścią poleconych przez kierownictwo kursu broszur, musiały pisać referaty, uzupełniać notatki itd., prócz tego uczyły się pieśni organizacyjnych i tańców narodowych.

Codziennie przed rozpoczęciem zajęć, słuchały Mszy św., a wieczorem wspólnie w kościele odmawiały wieczorne pacierze.

Jednego dnia w czasie przerwy obiadowej zwiedziły Racławice, a w niedzielę po nabożeństwie, muzeum higieniczne.

Prelegentami na kursie byli — prócz członków Centrali tj. prezeski p. Heleny Praschil, zast. sekret. gen. p. Walerii Janelli, instruktorek: pp. Marii Martinkównej i Kazimiery Adamskiej, Przew. Ks. Kazimierz Gumol Sekretarz Gen. K. S. M., p. Dąmbska higienistka i p. J. Łukomska inspektorka w. f. z O. U. W. F. — Tym prelegentom — z poza naszego Stowarzyszenia, — składamy za ich ofiarną, bezinteresowną pracę, serdeczne „Bóg zapłać!“

Widząc skupienie i powagę naszych kursistek w czasie rekolekcyj, a zainteresowanie i wysiłek w przełamywaniu trudności w czasie kursu wierzymy, że czas nie był stracony, bo — jak powiedział J. E. Ks. Biskup w czasie uroczystego zakończenia — nie tylko uzupełniły one swoją wiedzę organizacyjną, ale przede wszystkim pogłębiły swoje życie wewnętrzne, rozgrzały dla Sprawy, nabrały zapału nowego i energii do pracy w Organizacji.

Walne Zebranie.

Rok pracy przeminął, zbliża się styczeń, miesiąc Walnych zebrań. Wyczerpujące wskazówki jak się do tego przygotować, jak przeprowadzić, podajemy Oddziałom bardzo szczegółowo w Okólniku nr 1/39. Polecamy więc przede wszystkim Kierownictwom, jako takim i pojedynczym jego członkom, sprawują-

cym urzędy, zapoznać się z treścią wspomnianego okólnika i skorzystać z zawartych tamże wskazówek.

Do wyborów w tym roku przystępujemy pod hasłem:

„DRUHNY DO SAMODZIELNEJ PRACY!“

W Oddziałach KSMŻ mają druhny poznać ideę Akcji Katolickiej, pogłębić swoje życie wewnętrzne, wyrobić charakter, katolicki światopogląd, ukochać ofiarną pracę dla dobra drugich, czyli inaczej dojrzeć na pełnowartościowego człowieka. Kiedy to osiągniemy? tylko wtedy, gdy młodzież stanie sama przy warsztacie pracy w swoim Oddziale KSMŻ. Trzeba pamiętać, że po przebyciu tej praktyki stanąć musicie już gotowe w organizacji starszych — w KSK, gdzie Was czekają obowiązki nowe — może trudniejsze ze względu na powołanie kobiety i zasięg pracy w rodzinie i społeczeństwie. Wskazanem jest zatem, wybierać na kierownicze stanowiska w Oddziałach KSMŻ druhny, które piastując te urzędy i pracując w myśl wytycznych swojej Centrali, stanęłyby w przyszłości do pracy w organizacji starszych. Brać się do roboty samodzielnej, nie zrzucać obowiązków druhen na starszych!

Każdy Oddział Kat. Stow. Młodzieży Żeńskiej

winien prenumerować:

1) Głos Akcji Katolickiej,

2) Kierownika,

3) Młodą Polkę.

Przypominamy Oddziałom KSMŻ, które zorganizowały na rok 1938/39 zespoły przysposobienia rolniczego, ażeby zawiadomiły o tym Centralę KSMŻ (Lwów, ul. Fredry 3), podając ilość zespołów, ilość członkiń w każdym zespole, stopień i temat!

Różne

Związkowe Kasy Oszczędności „ZKO" w Oddziałach K. S. M. M. i Ż.

Kolebką młodego ruchu oszczędnościowego wśród młodzieży pozaszkolnej, ujętego w formy organizacyjne jest Anglia — kraj o najbogatszej formie wszelkiego rodzaju stowarzyszeń oszczędnościowych.

W Anglii najpopularniejszymi systemami oszczędności wśród młodzieży pozaszkolnej są „Narodowe Kluby Oszczędnościowe — National Savings Clubs" oraz groszowe kasy oszczędności tzw. „Penny Savings Banks".

W klubach oszczędnościowych oszczędza młodzież wszystkich warstw społecznych. Propaguje się w nich oszczędność na z góry obrany cel, na założenie rodziny, kupno warsztatu pracy, wyjazdy wakacyjne, na wydatki gwiazdkowe itp.

Członkowie klubów oszczędnościowych i kas groszowych posiadają książeczki wkładkowe, na które wpłacają tygodniowe oszczędności, poczynając od jednego pensa — najdrobniejszej kwoty. Ogólna zaś kwota oszczędności składana jest na zbiorczej książeczce klubu w angielskiej PKO. O tym, jak wielką popularnością cieszą się te kluby oszczędnościowe, świadczą najwymowniej następujące cyfry: 40 tys. różnych klubów i stowarzyszeń oszczędnościowych jednoczy ponad 20 milionów członków. Oszczędności ich w przeliczeniu na polską walutę sięgają sumy kilkunastu miliardów złotych.

Na uwagę zasługuje fakt, że 2/3 ogólnej sumy oszczędności młodzieży przypada na kluby oszczędnościowe młodzieży pozaszkolnej.

Poza Anglią zainteresowały głębiej młodzież pozaszkolną ideą oszczędności Niemcy, Ameryka, Hiszpania i Szwecja.

W tych państwach przyjęła się również forma „Klubów Oszczędnościowych". Cieszą się one wszędzie opieką państwa i instytucyj państwowych. W Polsce znaczenie tego środowiska społecznego dla powiększenia rozmiarów kapitalizacji oraz dla sprawy społeczno-wychowawczej nie jest należycie doceniane.

PKO, największa w Polsce instytucja oszczędnościowa, z tytułu jej roli i zadań jakie na nią włożyło społeczeństwo, podjęła pierwsza na tym odcinku młodzieżowym akcję oszczędnościową. Nie kopiując angielskich „Klubów Oszczędnościowych" powołała do życia Związkowe Kasy Oszczędności, oparte na własnym ramowym statucie.

Przed rokiem rzuciła PKO hasło zakładania Z. K. O. przy stowarzyszeniach młodzieżowych. Do współpracy powołała jednocześnie w pierwszym rzędzie Katolicki Związek Młodzieży Męskiej i Żeńskiej.

W celu większego zainteresowania młodzieży akcją organizowania Z. K. O. oraz pobudzenia jej do zdrowej i szlachetnej rywalizacji, PKO ogłosiła w 1937 r. pierwszy Konkurs Oszczędnościowy dla Oddziałów K. S. M. M. i Ż. z nagrodami pieniężnymi na ogólną kwotę zł 4250. W wyniku Konkursu powstało 600 ZKO wśród Oddziałów K. S. M. M. i Ż. oraz 100 wśród innych stowarzyszeń, mimo, że PKO specjalnej akcji w tych stowarzyszeniach nie prowadziła.

Znaczenie Związkowych Kas Oszczędności z punktu widzenia wychowawczego i propagandowego jest niewątpliwie b. duże. Za ich pośrednictwem docierają hasła oszczędnościowe do głuchych wsi, zapoznając ich mieszkańców ideą oszczędności. ZKO posiadają ponadto jeszcze inny walor. Wyrabiają wśród swoich członków silną wolę, kształcą charakter, przyzwyczajają do roztropnego myślenia, zaznajamiają z podstawowymi zasadami rachunkowości oraz uczą dwu wielkich cnót — zaradności i przezorności.

Stan oszczędności tych kilkuset ZKO osiągnął kwotę zł ponad 200 tys., co daje przeciętnie 300 zł — na jedną kasę.

Przy objęciu zatym akcją oszczędnościową wszystkich Oddziałów K. S. M. M. i Ż. oraz wszystkich innych stowarzyszeń młodzieżowych i starszego społeczeństwa ogólny stan oszczędności w Polsce nie osiągnąłby wprawdzie sumy oszczędności w Anglii, ale niewątpliwie powiększyłby o wiele milionów złotych, działając w ten sposób odżywczo na nasze życie gospodarcze.

Zdajemy sobie dokładnie sprawę, że pod względem ruchu oszczędnościowego jak i wielu innymi względami nie możemy porównywać się z Anglią. Mamy jednak wszelkie warunki ku temu — o czym świadczy nasz młody ruch ZKO — aby w Polsce wciągnąć milionowe rzesze młodzieży pozaszkolnej do wielkiej akcji — gospodarczego wychowania społeczeństwa — jednej z najważniejszych grup — prowadzących do budowy wielkiej i gospodarczo potężnej Polski.

Akcją tą winni zainteresować się w pierwszym rzędzie działacze społeczni oraz ci wszyscy, którym społeczeństwo powierzyło najzaszczytniejsze i najodpowiedniejsze funkcje — wychowanie młodych pokoleń. — Przy współudziale tych jednostek może nastąpić w Polsce przyśpieszenie procesu uświadomienia ludności w zakresie oszczędności, a równocześnie przyśpieszenia procesu zbiorowego oszczędzania. — Dużą rolę mają tu do spełnienia również liczne stowarzyszenia, które w swych statutach organiza-

cyjnych nakładają na swych członków obowiązek systematycznego oszczędzania.

Całkowity materiał do założenia i prowadzenia Z. K. O. dostarcza bezpłatnie Wydział Ekonomiczny PKO w Warszawie oraz Składnica Akcji Katolickiej we Lwowie, ul. Fredry 3, II p.

A więc zakładajmy ZKO u siebie, wśród innych stowarzyszeń i wszyscy do szeregu uczestników II Konkursu Oszczędnościowego PKO dla Oddziału K. S. M. M. i Ż., w którym ogólna ilość nagród wynosi zł 4850.

Zmiana konta P. K. O.

Zarząd Domu Akcji Katolickiej we Lwowie ulica Fredry 3 zawiadamia, że konto P. K. O. nr. 154 950 zostało zlikwidowane. Wpłaty na Dom A. K. należy wpłacać na konto P. K. O. nr. **512.147** (Akcja Katolicka — Zarząd Domu — Lwów).

Prosimy wpłacić prenumeratę

za

„Głos Akcji Katolickiej"

na rok 1939.

Prenumerujcie i czytajcie pisma organizacyjne Akcji Katolickiej

Ruch katolicki, jedyny oficjalny organ krajowej Akcji Katolickiej w Polsce. Prenumerata tego miesięcznika na cały rok 18 zł. Adres Redakcji i Administracji: Poznań, aleje Marcinkowskiego 22. — P. K. O. nr. 213-737.

Głos Akcji Katolickiej Archidiecezji Lwowskiej, oficjalny organ Arch. Instytutu Akcji Katolickiej we Lwowie. — Prenumerata roczna 1·50 zł. Adres Redakcji i Administracji: Lwów, ul. Fredry 3. — Tel. 290-26 — P. K. O. nr. 505-142.

Zjednoczenie, organ Katolickich Stowarzyszeń Kobiet w Polsce. Adres Redakcji i Administracji: Poznań, aleje Marcinkowskiego 22. — P. K. O. nr. 206-255. — Prenumerata: rocznie 6 zł., półrocznie 3 zł., kwartalnie 1·50 zł.

Na Wyżyny, organ Katolickiego Związku Mężów w Polsce. Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, ul. Nowogrodzka 49. — P. K. O. nr. 15.671. — Prenumerata roczna 2·— zł.

Przebojem pismo dla członków Katolickiego Stow. Mężów. — Prenumerata roczna 1 zł. Adres: Warszawa, Podwale 4.

Kierownik (wraz z bezpłatnymi dodatkami p. t. „Książnica społeczna“ i „Scena oświatowa“), pismo dla Kierownictw Oddziałów Katol. Stow. Młodzieży Męskiej i Żeńskiej. — Prenumerata kwartalna za 1 egz. 3 zł., za każdy dalszy egz. 1·80 zł., pojedynczy numer 1·20 zł. Adres Redakcji i Administracji: Poznań, ul. Pocztowa 15. — P. K. O. nr. 202.768.

Młoda Polka, pismo dla druhen K. S. M. Ż. — Prenumerata kwartalna płatna z góry przed rozpoczęciem kwartału, wynosi za 1 — 9 egz. po 60 gr., od 10 egz. wzwyż po 45 gr. Cena pojedynczego egzemplarza 25 gr. — Adres Redakcji i Administracji: Poznań, ul. Pocztowa 15.— P.K. O. nr. 202.768.

Przyjaciel Młodzieży, pismo dla druhów K. S. M. M. — Prenumerata j. w. (zob. „Młoda Polka“).

Gazeta dla Kobiet, miesięcznik ilustrowany. Prenumerata roczna 2·— zł. — Adres Redakcji i Administracji: Poznań, aleje Marcinkowskiego 1. — P. K. O. nr. 200.368.

Gazeta Niedzielna, tygodnik dla rodzin katolickich. Podaje wskazania, korespondencje i ogłoszenia Akcji Katolickiej. Prenumerata roczna 5 zł., półroczne 2.60, miesięczna 50 gr. Numer pojedynczy 10 gr. — Adres Redakcji i Administracji: Lwów, ul. Zygmuntowska 4. — P. K. O. nr. 500.778.

Kultura, tygodnik literacki, artystyczny i społeczny. Prenumerata miesięcznie 1·50 zł., kwartalnie 4·— zł. — Prenumeratę wpłacać na pocztowe konto rozrach. nr. 114 — Poznań 1. Adres Red. i Admin.: Poznań, al. Marcinkowskiego 22 IV p.

UWAGA: Czasopisma powyższe należy zamawiać i należytość wpłacać bezpośrednio w odnośnej administracji według podanych wyżej adresów kont P. K. O.

Aktualne wydawnictwa

NA UROCZYSTOŚĆ KORONACJI OJCA ŚWIĘTEGO.

Ks. Dr Z. Goliński: Pius XI jako nauczyciel i obrońca moralności chrześcijańskiej — broszura, str. 38 —.60
Żywe słowo — *Ks. Dr St. Abt:* Kim jest dla nas Papież? wykład —.15
Szkoła Czynu: Pius XI Papież Akcji Katolickiej — wykład —.10

NUTY:

Tu es Petrus — motet czterogłosowy, chór mieszany —.80
Tu es Petrus i Pieśń ku czci Papiestwu — na 4 głosy mieszane, do użytku parafialnych chórów kościelnych —.40
Ceremonialny Hymn Papieski — wydanie na chór 4-ro głosowy mieszany —.45
Papiestwu cześć — na chór męski —.15

NA „TYDZIEŃ TRZEŹWOŚCI":

I. Broszury. *Ks. Dr Jan Ciemniewski:* Brońmy Ojczyznę! Studium społeczne, doskonały podręcznik dla przygotowania wykładu o alkoholiźmie —.50
Dyr. Bronisław Duchowicz: Skutki alkoholizmu. Wykład wygłoszony przez radio —.10
Mikołaj Skiba: Alkoholizm jako zagadnienie gospodarcze. — Dużo ciekawego materiału statystycznego z Polski 1.80
Mikołaj Skiba: Wykłady o alkoholiźmie 2.50
L. Popielski: Alkohol jako środek odżywczy —.50
Jan Reytan: Z pałacu do przytułku. Powieść —.80

II. Wielkie barwne tablice ścienne dla szkół i towarzystw.
1. Początki opilstwa. 2. Alkohol i długość życia. 3. Alkohol a zbrodnia. 4. Co dostanie za 60 gr czyli za kieliszek wódki? 5. Alkohol a postępy w szkole. 6. Alkoholizm rodziców (domu) a alkoholizm dzieci. 7. Pij i wybieraj (plakat propagandowy). 8. Ile pieniędzy przepija się w Polsce? 9. Alkohol upośledza pracę. — Cena każdej tablicy barwnej wynosi 1.50

III. Widokówki.
Powyższe tablice w formie widokówek (10×15 cm) nadające się do wyświetlenia w episkopach. Każda kartka w cenie —.10
Oprócz wymienionych pod II.) kartek wydano jeszcze następujące kartki: 1. Zmiany chorobowe w mózgu i sercu pod wpływem alkoholu. 2. Takież zmiany w żołądku, wątrobie i nerkach. 3. Córki alkoholików mało kiedy karmią dzieci piersią, z pomiędzy 6-ga dzieci karmionych flaszką umiera 5-ro, a jedno pozostaje przy życiu. 4. Wydatki alkoholika i abstynenta. Cena na sztukę —.10

IV. Film stojący (przeźrocza na taśmie filmowej) z 50 obrazkami do wykładów o alkoholiźmie wraz z broszurą objaśniającą poszczególne obrazy pióra Dyr. Duchowicza. Do wyświetlenia tego filmu nadają się znane aparaty Ornaka lub Rothschlossa, a nawet odpowiednio zaadoptowana zwyczajna lampka magiczna dla dzieci. Cena filmu z tekstem 6 zł 20 gr. Sam tekst oddający cenne usługi dla objaśnienia tablic i kartek powyżej wymienionych cena 20 gr.

Oprócz powyższych pomocy mamy na składzie zapas przeźroczy szklanych w doskonałym wykonaniu sztuka po 1 zł 50 gr.

Do nabycia w SKŁADNICY AKCJI KATOLICKIEJ we Lwowie, ul. Fredry 3.